

**UCHWAŁA NR XXXIX/529/2021
RADY GMINY KLESZCZÓW**

z dnia 25 listopada 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Kleszczów na lata 2022-2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372), art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2020 r. poz. 821; 2021 r. poz. 159, 1006) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2022 r.

Przewodnicząca Rady Gminy
Kleszczów

Katarzyna Biegała

Załącznik do uchwały Nr XXXIX/529/2021
Rady Gminy Kleszczów
z dnia 25 listopada 2021 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kleszczów na lata 2022 - 2024

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
WPROWADZENIE	3
PODSTAWA PRAWNA.....	5
ZADANIA SAMORZĄDU GMINNEGO	6
DIAGNOZA SPOŁECZNA	8
ANALIZA SWOT	17
POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ NA RZECZ WSPIERANIA DZIECKA I RODZINY	19
CELE I ADRESACI PROGRAMU	20
DZIAŁANIA	21
HARMONOGRAM	25
FINANSOWANIE	27
MONITORING ORAZ EWALUACJA	27
PODSUMOWANIE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY	27

WPROWADZENIE

Lokalne samorządy odpowiadają za stworzenie oraz funkcjonowanie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. Jest to niezwykle istotne i trudne zadanie, ponieważ działania na rzecz rodziny, to działania nie tylko na rzecz konkretnej grupy, ale i całej wspólnoty, a jak wiadomo wspierając rodzinę przyczyniamy się nie tylko do jej rozwoju, ale i wzmacniania więzi w całej społeczności. Rodzina jest społecznością powołaną do wzbudzania i rozwoju życia jednostkowego, jest podstawą życia społecznego z dwóch powodów:

- po pierwsze: dostarcza społeczeństwu nowych członków,
- po drugie: najpełniej kształtuje człowieka, przez co decyduje o jakości członków społeczeństwa.

Rodzina stanowi podstawową komórkę społeczną, na której opiera się nasze społeczeństwo, w skład której wchodzi rodzice oraz dzieci. Rodzina jako grupa społeczna przekazuje wartości, dziedzictwo kulturowe, zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa. Dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje głównie stymulacji ze strony rodziny, miłości, zapewnienia poczucia bezpieczeństwa oraz zaspokojenia podstawowych potrzeb. Rodzina jako naturalne środowisko wychowawcze oddziałuje na osobowość każdego człowieka najsilniej i najdłużej, w sposób świadomy lub nieświadomy kształtuje jego wizję społeczeństwa, wyznawane wartości, sposób późniejszego funkcjonowania oraz umiejętności personalne.

Dynamiczne zmiany w zakresie życia rodzinnego, których współcześnie doświadczamy, spowodowały destabilizację niektórych rodzin. Pojawiły się problemy opiekuńczo-wychowawcze, uzależnienia, izolacja społeczna. Osłabieniu lub zerwaniu uległy więzi rodzinne, co istotnie wpłynęło na strukturę rodziny, jej spójność, pozytywne stosunki między wszystkimi członkami, zaburzyło równowagę wewnątrzrodzinną oraz wpłynęło na poczucie bezpieczeństwa domowników, rozwój osobowości dziecka, zdolności adaptacyjne.

Przemiany gospodarczo-kulturowe kształtujące życie społeczeństwa spowodowały znaczny wzrost liczby osób bezradnych, nieradzących sobie z problemami dnia codziennego. Pojawiły się zjawiska o charakterze globalnym tj. choroby cywilizacyjne, rosnący odsetek ludzi starych, migracje oraz o charakterze lokalnym tj. ubóstwo, bezrobocie, niewydolność opiekuńcza i wychowawcza, uzależnienia, brak poczucia stabilizacji życiowej i zawodowej, brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego, poczucie osamotnienia, rozpad rodziny itp.

Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny wymienić należy: niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, niski poziom kulturalny, intelektualny oraz moralny dorosłych, a także alkoholizm jednego lub obojga rodziców, przemoc. Zazwyczaj niekorzystne sytuacje w rodzinie współwystępują ze sobą. Z tego powodu coraz więcej rodzin i dzieci wymaga specjalistycznego wsparcia i zaangażowania wielu instytucji w przezwyciężanie istniejących dysfunkcji. Szukając prób pomocy dziecku, uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka, ale na problemach jego rodziny.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju

dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości.

Z uwagi na powyższe współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami i coraz częściej ma to negatywny wpływ na zapewnienie dzieciom prawidłowej opieki i wychowania. Tak więc, jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, odpowiednie instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kleszczów na lata 2022-2024 jest kontynuacją poprzedniego Programu (Gminny Program Wspierania Rodziny w na lata 2019 - 2021) oraz jest dokumentem, który scala podejmowane działania na rzecz rodziny. Prezentowany Program Wspierania Rodziny jest propozycją możliwych do zrealizowania zadań w zakresie opieki nad dziećmi oraz rodziną w gminie Kleszczów.

PODSTAWA PRAWNA

Zapisy Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Kleszczów na lata 2022-2024 są odzwierciedleniem standardów i norm prawa wynikających z ustawodawstwa krajowego, znajdujących się m.in. w:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471, z 2009 r., Nr 114, poz. 946),
- Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.),
- Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.),
- Ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2020 r. poz. 111 ze zm.),
- Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249),
- Ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409 ze zm.),
- Ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119),
- Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050),
- Ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2021 r. poz. 877 ze zm.),
- Ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. 2020 r. poz. 1348 ze zm.),
- Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. 2020 r. poz. 1057 ze zm.),
- Ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082),
- Ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359),
- Ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 ze zm.),
- Ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329).

ZADANIA SAMORZĄDU GMINNEGO

Obowiązek wspierania rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji, niemogącej realizować funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz obowiązek organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa przede wszystkim na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Zapisy art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina Kleszczów realizuje za pomocą jednostki organizacyjnej- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczowie.

Do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczowie należy:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
4. finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 *pomoc rodziny wspierającej* ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające,
 - c) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
 - d) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 *zadania ministra właściwego do spraw rodziny* ust. 3,
 - e) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnych 3-letnich programów wspierania rodziny. Celem Programu jest zaplanowanie i podjęcie działań w zakresie pomocy rodzinom naturalnym przeżywającym różnego typu trudności zakłócające lub uniemożliwiające prawidłowe wypełnianie podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz stworzenie spójnego i skutecznego systemu pomocy dla rodzin. W świetle założeń ustawy, pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, aby zarówno działania, jak również decyzje względem rodziny i jej członków były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji tj. pomocy społecznej, szkoły, sądu, policji itp.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej definiuje różnorodne formy wsparcia rodziny. W grudniu 2016 roku Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia kompleksowego programu wsparcia dla rodzin „Za życiem”. W ślad za programem została uchwalona Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Wspomniane dokumenty zaczęły obowiązywać w styczniu 2017 roku. „Za życiem” wspiera rodziny z osobami niepełnosprawnymi, a w szczególności wychowujące niepełnosprawne dzieci. Proponowana przez rząd pomoc obejmuje kompleksowe rozwiązania dotyczące wsparcia kobiet w ciąży i ich rodzin,

wczesnego wspomaganie dziecka i jego rodziny, usług wspierających i rehabilitacyjnych oraz wsparcia mieszkaniowego. Zgodnie z przepisami rodzinom, w których urodzi się dziecko z ciężką i nieodwracalną niepełnosprawnością albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przysługuje jednorazowe świadczenie w wysokości 4 tys. zł. Ustawa „Za życiem” przewiduje również m. in. że przewodnikiem po systemie wsparcia dla rodzin, w których urodzą się dzieci z niepełnosprawnością lub ciężką chorobą, jest asystent rodziny, którego zadaniem jest koordynowanie dostępnej pomocy. Ustawa ma za zadania również znacznie usprawnić dostęp do świadczeń zdrowotnych.

DIAGNOZA SPOŁECZNA

Kleszczów to gmina wiejska, leżąca w powiecie bełchatowskim. Gmina Kleszczów graniczy z gminami: Sulmierzyce, Lgota Wielka, Kamięnsk, Bełchatów, Kluki, Szczerców. Siedzibą gminy jest Kleszczów. Powierzchnia gminy Kleszczów wynosi 124,8 km², co stanowi 12,9 % powierzchni powiatu, 0,69 % powierzchni województwa. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 54 osoby/km², w powiecie 120 osób/km², w województwie 134 osoby/km².¹ Na koniec roku 2020 liczba mieszkańców Gminy Kleszczów wynosiła 6790 osób. Wśród mieszkańców przeważały kobiety, których było 3452. Liczba mężczyzn wynosiła 3338. Liczba osób bezrobotnych w końcu II półrocza 2020 roku wynosiła 105 osób, z czego 61 to kobiety. Z ogólnej liczby zarejestrowanych liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia wynosiła 35, powyżej 50 roku życia 23 osoby, osoby długotrwale bezrobotne 51. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 0,76 %. Według stanu na 31 grudnia 2020 roku stopa bezrobocia w gminie wyniosła 1,41 %. Stopa bezrobocia dla powiatu wynosi 5,4 % dla województwa wynosi 6,2 %. W zasobach infrastruktury społecznej gminy znajduje się 1 żłobek dysponujący 58 miejscami, 3 przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach, 10 świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży.²

Pomoc społeczna według ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej stanowi instytucję polityki społecznej mającej na celu pomoc osobom i rodzinom w przewyżczeniu trudnych sytuacji życiowych i doprowadzenie do usamodzielnienia. Główną jednostką wykonującą zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Kleszczów jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który jako jednostka organizacyjna umożliwia przewyżczenie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

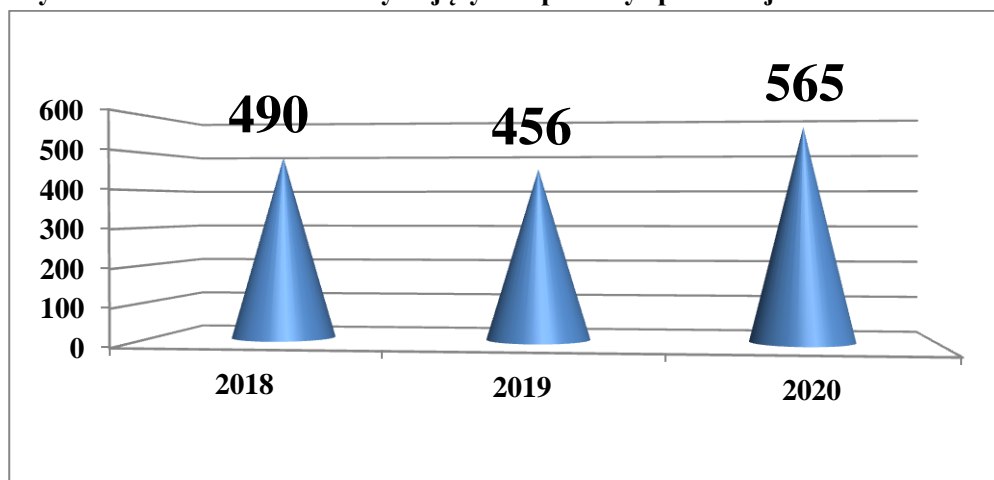
Na podstawie statystyk Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczowie dokonano analizy rodzin objętych pomocą społeczną w latach: 2018, 2019, 2020, co szczegółowo przedstawiają poniżej zestawienia.

W 2020 roku z pomocy społecznej skorzystało 537 rodzin – 1128 osób w rodzinach. Możemy zauważyć, iż liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Kleszczów na przestrzeni lat 2018-2020 uległa wahaniom – ostatecznie w porównaniu do roku 2018 zwiększyła się o 47 rodzin.

¹ Ocena zasobów pomocy społecznej za 2020 rok.

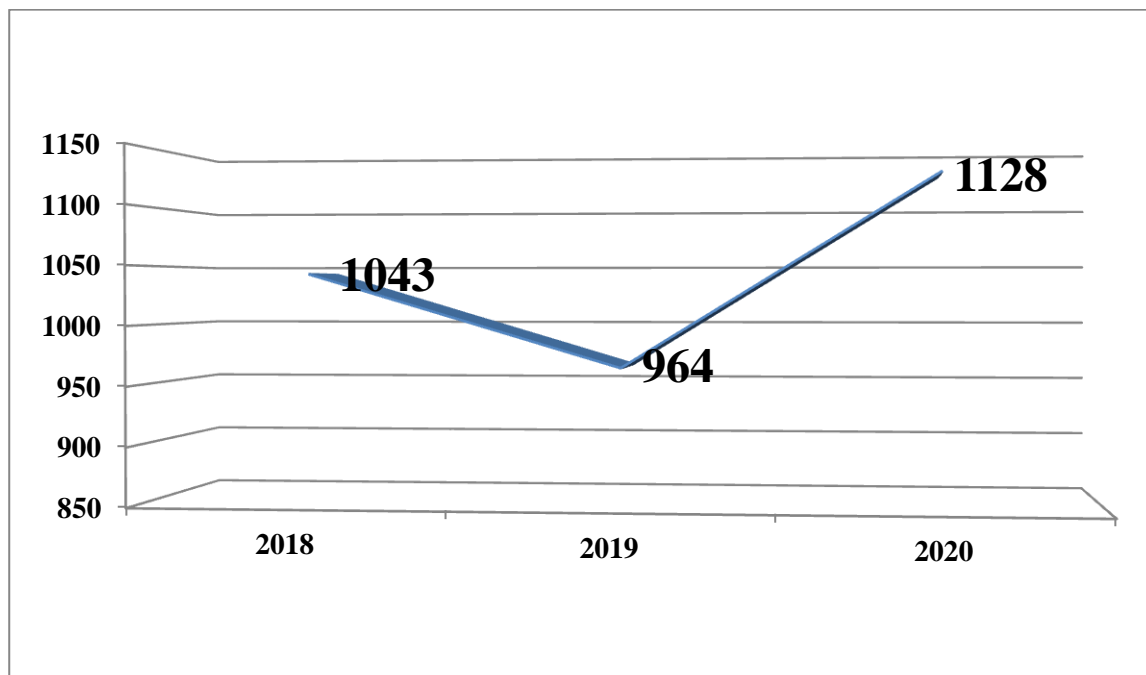
² Ocena zasobów pomocy społecznej za 2020 rok.

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Kleszczów w latach 2018-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie własnych sprawozdań

Wykres 2. Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w Gminie Kleszczów w latach 2018-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie własnych sprawozdań

W 2020 roku świadczenie pomocy społecznej zostało przyznane 591 osobom – w porównaniu do 2018 roku liczba ta zwiększyła się o 83 osoby. W przypadku długotrwale korzystających ze świadczeń liczba ta osiągnęła w 2020 roku poziom 41 osób – jest to najniższa liczba od 2018 roku. Osoby długotrwale korzystające ze świadczeń w stosunku do ogółu osób, którym przyznano świadczenie stanowią niespełna 7 %.

Z pomocy społecznej w postaci świadczeń pieniężnych (zasilek stały, zasilek okresowy, zasilek celowy i specjalny zasilek celowy, wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd) w 2020 roku skorzystało 625 osób, natomiast w postaci świadczeń niepieniężnych (praca socjalna, składki na ubezpieczenie zdrowotne, pomoc rzeczowa,

sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, schronienie, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej) 62 osoby. Spośród korzystających z pomocy społecznej, zauważyć można wzrost liczby osób korzystających ze świadczeń pieniężnych, wzrostowi uległa także liczba osób korzystających ze świadczeń niepieniężnych w formie przyznania usług opiekuńczych dla osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Tabela 1. Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych przyznanych z pomocy społecznej w Kleszczowie w latach 2018-2020

Rodzaj świadczenia	2018 osoby	2019 osoby	2020 osoby
Świadczenia pieniężne	523	491	625
Świadczenia niepieniężne	55	53	62

Źródło: opracowano na podstawie własnych rocznych sprawozdań

Osobom korzystającym z pomocy społecznej udzielono wsparcia w formie:

- zasiłków celowych na zakup żywności, opału, zwrot za leki, leczenie, zakup podstawowego sprzętu gospodarstwa domowego,
- zasiłków okresowych,
- zasiłków stałych,
- zasiłków na zdarzenie losowe,
- wynagrodzenia przyznanego przez sąd, należnego opiekunowi z tytułu sprawowania opieki,
- wypłaty dodatku mieszkaniowego.

Rodzinom objętym pomocą społeczną przyznawano również pomoc w naturze w formie:

- zakupu węgla,
- zakupu artykułów spożywczych,
- paczki świątecznej dla dzieci.

W 2020 roku w Gminie Kleszczów najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, były kolejno: długotrwała lub ciężka choroba (159 rodzin), niepełnosprawność (62 rodziny) oraz ubóstwo (51 rodzin). Warto zaznaczyć, że w porównaniu do 2018 roku zmniejszeniu uległa liczba rodzin, którym udzielono świadczeń z powodu ubóstwa, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, potrzeby ochrony macierzyństwa. W roku 2020, w porównaniu do 2019 nastąpił wzrost udzielonych świadczeń dla rodzin wielodzietnych oraz rodzin niepełnych. Dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2. Powody udzielania świadczeń (liczba rodzin) w latach 2018-2020

Lp.	Powód udzielenia świadczeń	2018	2019	2020
1	Ubóstwo	71	54	51
2	Sieroctwo	1	1	0
3	Bezdomność	2	3	4
4	Bezrobocie	40	39	40
5	Niepełnosprawność	74	70	62
6	Długotrwała lub ciężka choroba	201	171	159
7	Przemoc w rodzinie	0	0	1
8	Potrzeba ochrony macierzyństwa	23	23	15
9	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym:	35	28	37
	rodziny wielodzietne	13	10	13
	rodziny niepełne	20	16	22
10	Trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	3	3
11	Alkoholizm lub narkomania	2	3	4
12	Zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	2	2	5
	Program pomocy pieniężnej dla rolników, u których w gospodarstwach rolnych lub prowadzonych przez nich działach specjalnych produkcji rolnej wystąpiły szkody w uprawach w wyniku zaistnienia zdarzeń losowych- liczba świadczeń	261	256	235
	Program lokalny pomocy społecznej dla rolników, w których gospodarstwach rolnych wystąpiły upadki zwierząt w wyniku zdarzeń losowych- liczba świadczeń	29	13	15
	Program pomocy dla osób zamieszkałych na terenie Gminy Kleszczów, będących mikroprzedsiębiorcami, pracownikami oraz innymi osobami świadczącymi usługi na podstawie umów cywilnoprawnych, które zostały dotknięte ekonomicznymi skutkami epidemii COVID-19- liczba świadczeń	-	-	331

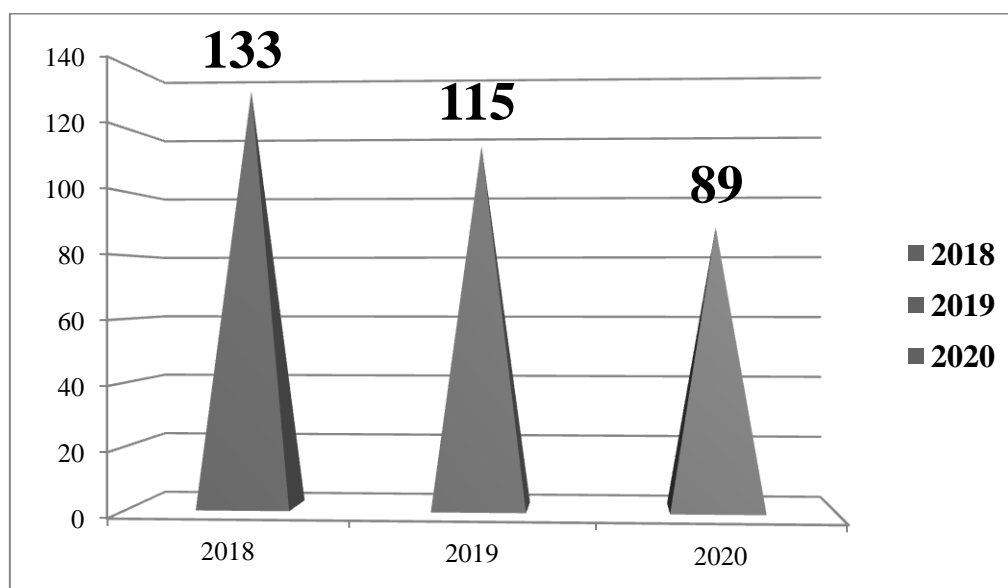
Źródło: opracowano na podstawie własnych rocznych sprawozdań

Wzrost liczby udzielonych świadczeń pieniężnych ściśle związany jest z realizacją przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie lokalnego programu pomocy dla osób zamieszkałych na terenie Gminy Kleszczów, będących mikroprzedsiębiorcami, pracownikami oraz innymi osobami świadczącymi usługi na podstawie umów cywilnoprawnych, które zostały dotknięte ekonomicznymi skutkami epidemii COVID-19 na mocy Uchwały Nr XX/225/2020 Rady

Gminy z dnia 23 kwietnia 2020 roku. Jeżeli w następstwie wystąpienia epidemii COVID-19 wobec osób wymienionych powyżej, począwszy od dnia 01 kwietnia 2020 r., doszło do przestoju lub ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej, w świadczeniu pracy, albo w świadczeniu usług na podstawie umów cywilnoprawnych, przyznawano takim osobom pomoc finansową w formie zasiłku celowego w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego. W okresie od dnia 04 maja 2020 r. do 31 sierpnia 2020 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przyjął łącznie 343 wnioski o udzielenie wsparcia, zrealizowano 331 świadczeń dla wnioskodawców. Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie realizuje także lokalny program pomocy finansowej dla rolników zamieszkałych i prowadzących gospodarstwo rolne na terenie gminy Kleszczów, u których w gospodarstwach rolnych lub prowadzonych przez nich działach specjalnych produkcji rolnej wystąpiły szkody w uprawach w wyniku zaistnienia zdarzeń losowych. Z tego tytułu w 2020 roku przyznano dla 235 rolników świadczenie. Dodatkowo GOPS realizuje na mocy Uchwały Rady Gminy Kleszczów Lokalny Program pomocy społecznej dla rolników, w których gospodarstwach rolnych wystąpiły upadki zwierząt w wyniku zdarzeń losowych, w 2020 roku pomoc w formie zasiłku celowego w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego w ramach programu uzyskało 15 osób.

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka w 2020 roku wyniosła 89 rodzin – to o 26 rodzin mniej niż w 2019 roku i o 44 mniej niż w 2018 roku.

Wykres 3. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka w latach 2018-2020

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej za 2020 rok

Rodziny z terenu gminy Kleszczów korzystają również z rządowego programu „Rodzina 500+” działającego od 2016 roku. W 2018 roku ze świadczenia wychowawczego 500+ korzystało średnio 587 rodzin, w 2019 roku – 1016 rodzin, natomiast w 2020 roku – 1 012 rodzin. Całkowita kwota przyznanych świadczeń w 2020 roku wyniosła 9 479 726,42 zł – w stosunku do 2019 roku kwota ta wzrosła o 2 565 603,42 zł.

Tabela 3. Liczba oraz kwota świadczeń wychowawczych 500+ na przestrzeni lat 2018-2020

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Liczba rodzin	587	1016	1012
Kwota świadczeń w zł	4 432 158,00	6 914 123,00	9 479 726,42

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej za rok: 2018, 2019, 2020

W przypadku samotnego wychowywania dzieci, gdy jeden z rodziców uchyla się od płacenia alimentów na rzecz dzieci, obowiązek ten jest realizowany z funduszu alimentacyjnego. W roku 2020 z omawianych świadczeń skorzystało 11 rodzin na łączną kwotę 85 780 zł. Liczba świadczeniobiorców na przestrzeni ostatnich lat jest na stałym poziomie. Dane w tym zakresie przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 4. Liczba rodzin, osób korzystających oraz kwota ze świadczenia alimentacyjnego w latach 2018-2020

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Liczba osób	16	17	18
Liczba rodzin	11	12	11
Kwota świadczeń w zł	82 930	84 330	85 780

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2020

Jedną z form wsparcia rodziny z dziećmi przeżywającej trudności w wypełnieniu swoich podstawowych funkcji jest pomoc asystenta rodziny. Asystent rodziny jest profesją w systemie wspierania rodziny wprowadzoną ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, której cechami charakterystycznymi są kompleksowe działania podejmowane wobec rodziny i polegające przede wszystkim na towarzyszeniu rodzinie, z zachowaniem profesjonalnych relacji, w pokonywaniu trudności, poprawie funkcjonowania i zmianie niekorzystnych dla rodziny sytuacji kryzysowych. Asystent rodziny realizuje zadania:

- ✓ pomoc w poprawie sytuacji bytowej oraz w uzyskaniu samodzielności materialnej,
- ✓ udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- ✓ udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- ✓ wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- ✓ udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- ✓ udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych (zapisy do psychologa),
- ✓ udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- ✓ prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- ✓ prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- ✓ dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku,
- ✓ monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- ✓ współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodzin,
- ✓ współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną,

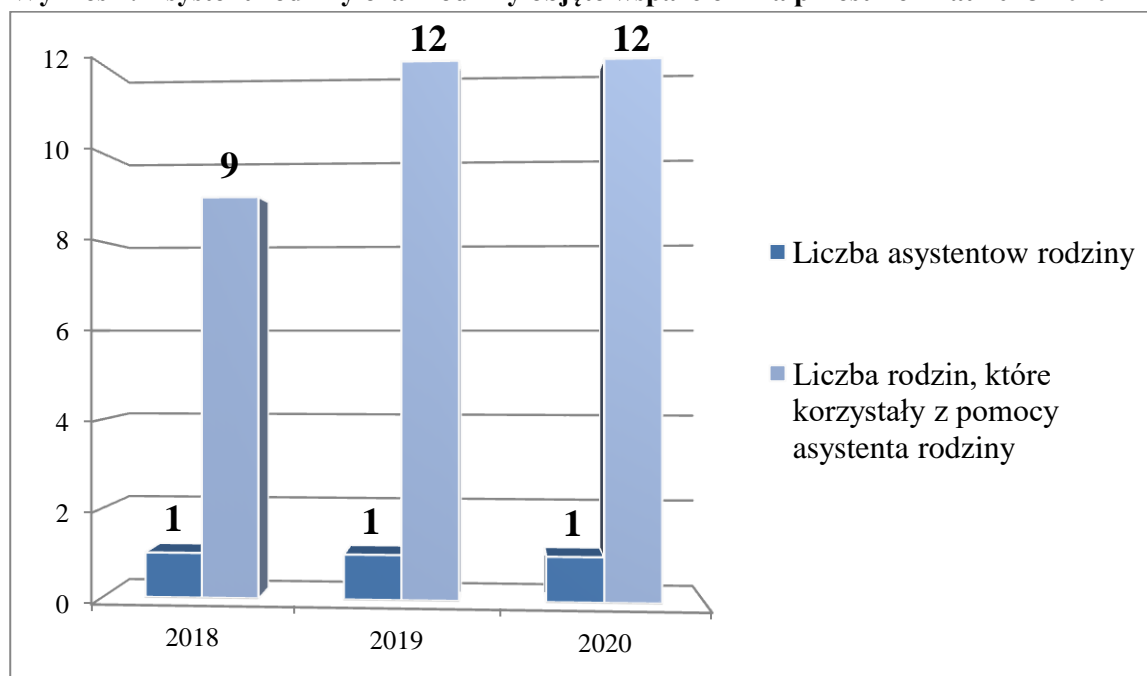
- ✓ podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.

Ponadto w ramach swoich obowiązków każdy asystent rodziny jest zobowiązany zgodnie z ustawą o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do opracowania i realizacji planu pracy z rodziną, we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. W przypadku podejmowania działań na rzecz rodziny, której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej asystent zobowiązany jest do opracowania i realizacji planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej z uwagi na konieczność skoordynowania działań z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. Zadania asystenta rodziny realizowane są zgodnie z przepisami ustawowymi i polegają przede wszystkim na prowadzeniu pracy z rodzinami, u których występuje wiele sprzężonych problemów, do których należą m.in.: niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze oraz brak umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, przewlekła choroba, niepełnosprawność, przemoc, wyuczona bezradność, zaburzenia psychiczne. Praca asystenta rodziny odbywa się w miejscu zamieszkania tych rodzin i poza nim, przy aktywnym współdziałaniu i współpracy pracownika socjalnego. Ponadto asystent realizując plan pomocy rodzinie współpracuje przede wszystkim z przedstawicielami:

- ✓ Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Bełchatowie,
- ✓ Placówek oświatowych (pedagog, psycholog, wychowawca),
- ✓ Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- ✓ Posterunku Policji w Kleszczowie,
- ✓ Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W latach 2018-2020 zatrudniony był jeden asystent rodziny. Liczba rodzin, które korzystały z jego usług wynosiła kolejno: 9 rodzin w roku 2018 (w tym 18 dzieci), 12 rodzin w roku 2019 (w tym 22 dzieci), 12 rodzin w roku 2020 (w tym 22 dzieci).

Wykres 4. Asystent rodziny oraz rodziny objęte wsparciem na przestrzeni lat 2018-2020

Źródło: opracowano na podstawie własnych rocznych sprawozdań

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Gmina Kleszczów w 2020 r. współfinansowała koszty pobytu 4 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz pobyt 2 dzieci umieszczonych w Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej, w roku 2019 gmina współfinansowała pobyt 3 dzieci w pieczy zastępczej oraz dwójki dzieci w Domu Dziecka. Koszty w powyższym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej na przestrzeni lat 2018-2020

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Kwota świadczeń w zł	51 926,52	65 526,50	74 185,47

Źródło: opracowano na podstawie własnych rocznych sprawozdań

Od 1 stycznia 2015 r. gmina przystąpiła do realizacji programu DUŻA RODZINA 3+. Program został przyjęty Uchwałą NR LIII/504/2014 Rady Gminy Kleszczów, skierowany jest do członków rodzin wielodzietnych zamieszkujących w Gminie Kleszczów. Intencją programu jest stworzenie członkom rodzin wielodzietnych możliwości korzystania z usług oferowanych przez jednostki gminne oraz inne podmioty zewnętrzne. W 2018 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie udzielił pomocy finansowej 72 rodzinom wielodzietnym, w 2019 roku 102 rodzinom (247 dzieci), w 2020 roku pomoc uzyskało 98 rodzin wielodzietnych (222 dzieci), które skorzystały z dopłat na zakup podręczników szkolnych i pomocy edukacyjnych.

Na terenie Gminy Kleszczów od dnia 27.11.2011 r. funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny ma za zadanie diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą. W 2020 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 3 „Niebieskie Karty”, które zostały sporządzone przez Policję, natomiast łącznie w 2020 roku prowadzonych było 6 „Niebieskich Kart” (3 kontynuowane z 2019 roku). Odbyło się 5 spotkań grup roboczych w ramach procedury „Niebieskiej Karty”, w spotkaniach grup roboczych uczestniczyło 8 specjalistów (członkowie grupy) oraz 6 osób z rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”. Ogółem liczba osób w rodzinach, w których prowadzona była procedura „Niebieskiej Karty” w 2020 roku to 25 osób. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie zapewniał członkom rodzin, w których występuje zjawisko przemocy możliwość skorzystania z bezpłatnej pomocy psychologicznej. Udzielano również informacji na temat bezpłatnej pomocy prawnej świadczonej na terenie Gminy Kleszczów. Osoby nadużywające alkoholu kierowane są do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2018 roku założono 15

„Niebieskich Kart”, odbyło się 28 posiedzeń grup roboczych, w 2019 roku założono 8 „Niebieskich Kart”, odbyło się 28 posiedzeń grup roboczych.

Osoby korzystające z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczowie mogły korzystać ze specjalistycznego wsparcia. Na terenie Gminy funkcjonuje Poradnia Życia Rodzinnego, którą prowadzi pedagog do spraw resocjalizacji. Udzielana była pomoc dzieciom i młodzieży z problemami emocjonalnymi, małżeństwom i rodzinom będącym w kryzysie. Pani pedagog udziela także pomocy osobom uzależnionym od alkoholu oraz osobom współuzależnionym. Osoby borykające się z problemem uzależnień korzystały z pomocy grupy wsparcia „Pomocowe Koło Ratunkowe”. Wsparcie terapeuty dotyczyło rozwiązywania sytuacji wywołanych konfliktami, alkoholem. Na terenie Gminy Kleszczów funkcjonuje również Grupa Wsparcia, która udziela pomocy osobom dotkniętym przemocą domową. Tematyka omawiana podczas spotkań grupy wsparcia to przemoc w rodzinie i jej aspekty, praca z ofiarami przemocy, praca nad zrozumieniem mechanizmów psychologicznych osób stosujących przemoc oraz osób współuzależnionych. Osoby prowadzące grupę wsparcia to pedagog oraz psycholog.

Od 2018 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie uczestniczy w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014- 2020, który jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Celem Programu jest udzielenie wsparcia osobom doświadczającym najgłębszych form ubóstwa, a także osobom dotkniętym: bezdomnością, bezrobociem, niepełnosprawnością, długotrwałą lub ciężką chorobą, rodziny wielodzietne, rodziny niepełne poprzez udostępnienie pomocy żywnościowej w formie paczek żywnościowych. W ramach Programu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydaje skierowania do otrzymania paczek żywnościowych po spełnieniu określonych warunków, tj. kryterium dochodowego. W 2018 roku w czterech dostawach nieodpłatnie przekazano artykuły spożywcze dostępne w ramach Programu dla 40 rodzin z dziećmi, w 2019 roku pomoc otrzymały 42 rodziny z dziećmi natomiast w roku 2021 paczki żywnościowe otrzymało 38 rodzin z dziećmi, odbyło się 6 dostaw żywności.

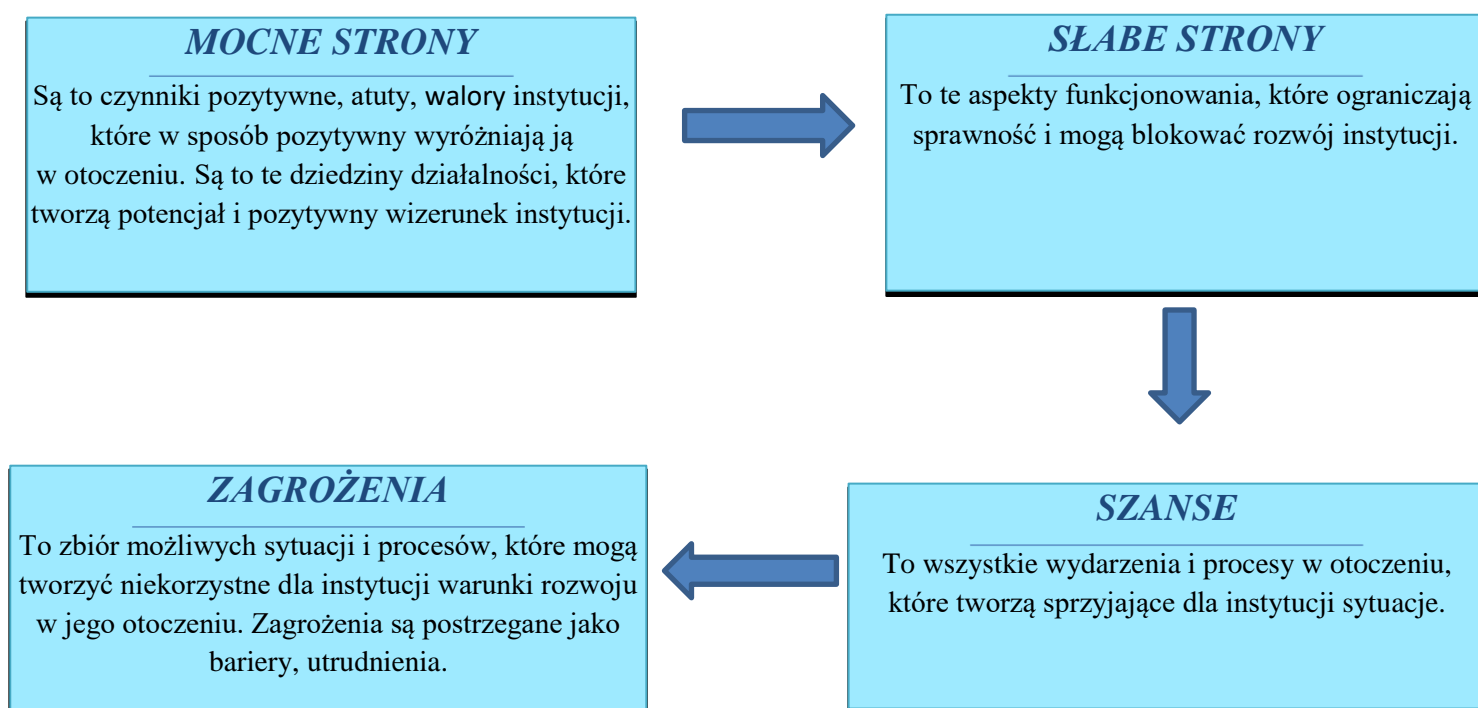
Osoby, rodziny uzyskujące niskie dochody lub pozbawione dochodów miały możliwość skorzystania z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego przeznaczonego na utrzymanie posiadanego lub wynajmowanego mieszkania lub domu jednorodzinnego. Warunkiem uzyskania takiej pomocy jest spełnienie kryteriów dochodowych. Przyznany dodatek mieszkaniowy wypłacany jest zarządcy budynku lub osobie uprawnionej do pobierania należności za zajmowany lokal mieszkalny, za wyjątkiem ryczałtu za brak instalacji centralnego ogrzewania, ciepłej wody lub gazu przewodowego, który jest wypłacany bezpośrednio dla osoby wnioskującej. Dofinansowanie do wydatków ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego uzyskały w 2018 roku 2 rodziny z dziećmi, w roku 2019 roku z takiej formy pomocy skorzystała 1 rodzina natomiast w 2020 roku wsparcie uzyskały 2 rodziny z dziećmi. Na przestrzeni lat zauważyć można względnie stały poziom w zakresie liczby gospodarstw domowych objętych tą formą pomocy.

ANALIZA SWOT

W analizie strategicznej szczególne znaczenie odgrywa zintegrowana metoda typu SWOT. Jest to narzędzie badawcze kompleksowo określające mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia, niezbędne do zdiagnozowania obecnej sytuacji oraz prognozowanych skutków. Polega ona na zidentyfikowaniu czterech wymienionych grup czynników i określeniu ich wpływu pozytywnego, jak i negatywnego na sytuację Gminy Kleszczów. W omawianej analizie wyróżnia się etapy:

- identyfikację i analizę mocnych i słabych stron,
- identyfikację i analizę szans i zagrożeń

GRUPY CZYNNIKÓW W METODZIE SWOT SĄ DEFINIOWANE W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Działalność żłobka i opiekunów dziennych na terenie gminy. 2. Rozwinięta infrastruktura oświatowa gminy, w tym szkoły i przedszkola, szkoła ponadpodstawowa. 3. Podejmowanie licznych działań o charakterze kulturalnym. 4. Rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna. 5. Działalność klubów sportowych. 6. Działalność świetlic wiejskich. 7. Ogólnodostępne wydarzenia lokalne umożliwiające spędzenie czasu wolnego. 8. Bogata oferta zajęć pozaszkolnych. 9. Realizacja zajęć o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym. 10. Bardzo bogaty program stypendialny dla uczniów i studentów. 11. Duże wsparcie socjalne dla mieszkańców, w tym oferta lokalnych programów pomocy dla mieszkańców. 12. Pomoc dla rodzin wielodzietnych w ramach Programu Duża Rodzina 3+. 13. Spadek osób pobierających świadczenie w sposób długotrwały na przestrzeni ostatnich lat. 14. Wysoki wskaźnik pracy socjalnej. 15. Stosunkowo mała liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych. 16. Dostęp do pomocy i wsparcia dla osób uzależnionych i doznających przemocy w rodzinie. 17. Funkcjonowanie jednostek działających w obszarze rozwiązywania problemów społecznych (GKRPA, ZI, Koła i Grupy Pomocowe, Asystent rodziny). 18. Dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez jednostki publiczne i organizacje. 19. Wysoko rozwinięta oferta świadczeń opieki zdrowotnej. 20. Program profilaktyki stomatologicznej. 21. Współpracujące instytucje. 22. Potencjał intelektualny. 23. Aktywność władz samorządowych. 24. Funkcjonowanie na terenie gminy średnich i dużych przedsiębiorstw. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost udziału osób starszych w ogólnej liczbie ludności. 2. Stosunkowo wysoki odsetek osób korzystających ze wsparcia z powodu niepełnosprawności, długotrwałej choroby. 3. Niski poziom wykształcenia osób bezrobotnych. 4. Brak bazy leczenia odwykowego. 5. Wyuczona bezradność osób i rodzin. 6. Niska gotowość do współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów. 7. Niski poziom świadomego rodzicielstwa u części rodzin. 8. Przerzucanie odpowiedzialności za wychowanie dziecka na inne instytucje. 9. Wysoki poziom stresu i nieumiejętność radzenia sobie z nim. 10. Dysproporcje ekonomiczne i intelektualne. 11. Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach z dysfunkcją. 12. Brak nawyków korzystania z poradnictwa specjalistycznego. 13. Występujący problem bezrobocia na terenie gminy

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę. 2. Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym. 3. Rozwój turystyki. 4. Rozwój gospodarki. 5. Aktywizacja społeczna mieszkańców, rozwój fizyczny i sportowy. 6. Wzrost jakości życia mieszkańców gminy. 7. Zmniejszenie liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej. 8. Wykorzystanie potencjału i zasobów organizacji pozarządowych i potencjału intelektualnego mieszkańców gminy. 9. Szkolenie i podnoszenie kompetencji kadry działającej na rzecz rodzin. 10. Dostępność pomocy w przypadku doświadczenia przez mieszkańców problemów przemocy lub uzależnień. 11. Rozwiązywanie problemów rodzin we współpracy z organizacjami pozarządowymi. 12. Skuteczność w rozwiązywaniu problemów rodzin oraz przeciwdziałaniu im dzięki współpracy międzyinstytucjonalnej. 13. Rozwój zdalnych form wsparcia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost problemów opiekuńczo- wychowawczych w rodzinach. 2. Ryzyko zaburzeń psychicznych wśród dzieci i młodzieży. 3. Zwiększenie się liczby dzieci i młodzieży, podejmujących zachowania ryzykowne. 4. Zwiększenie się liczby mieszkańców wymagających pomocy instytucjonalnej. 5. Uzależnienie członków rodziny m. in. od alkoholu, środków odurzających, Internetu. 6. Spowolnienie gospodarcze związane z epidemią. 7. Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów. 8. Poczucie braku bezpieczeństwa (szczególnie związane z sytuacją epidemii koronawirusa). 9. Wzrost problemów emocjonalnych związanych z koniecznością utrzymywania dystansu społecznego (np. zanik więzi międzyludzkich, zaburzenia lękowe, alienacja). 10. Utrwalanie się zaniku więzi rodzinnych. 11. Wypalenie zawodowe kadry oświaty i pomocy społecznej działającej na rzecz dzieci i rodzin. 12. Wzrost kosztów utrzymania rodziny.

POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ NA RZECZ WSPIERANIA DZIECKA I RODZINY

Przeprowadzona diagnoza i ogląd bieżącej sytuacji i dotychczasowej oferty wsparcia pozwala na sformułowanie następujących kierunków działań:

- ✓ tworzenie warunków do podnoszenia kompetencji rodzicielskich,
- ✓ kontynuacja usługi wsparcia dla rodzin świadczonej przez asystenta rodziny,
- ✓ kontynuacja wsparcia dla rodzin dzięki programom osłonowym,
- ✓ kontynuacja świadczenia wsparcia dla rodzin przez współpracę z psychologiem, Poradnią Życia Rodzinnego,
- ✓ organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży,
- ✓ zapewnienie dostępności do poradnictwa specjalistycznego,
- ✓ prowadzenie spotkań o charakterze samopomocowym i edukacyjnym.

CELE I ADRESACI PROGRAMU

Celem głównym Programu jest rozwój systemu wsparcia dla rodzin w Gminie Kleszczów, sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu całej rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Celami szczegółowymi Programu są:

- ✓ zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji,
- ✓ wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
- ✓ podnoszenie skuteczności i jakości usług na rzecz wspierania rodziny,
- ✓ zapewnienie pobytu dzieci w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną,

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Kleszczów na lata 2022-2024 są rodziny oraz ich członkowie zamieszkujące na terenie Gminy Kleszczów w szczególności rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Program kierowany jest do rodziców, dzieci, opiekunów faktycznych i prawnych a także do przedstawicieli instytucji i służb pracujących na rzecz dzieci i młodzieży. Realizacja Programu oparta będzie na zasadach współdziałania w koalicji z partnerami środowiska lokalnego, tj. instytucje państwowe, samorządowe, służba zdrowia, organizacje pozarządowe oraz innymi podmiotami, które specjalizują się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Dzięki wspólnie podejmowanym działaniom dopracowane zostaną odpowiednie warunki i możliwości dla wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie.

DZIAŁANIA

CEL OPERACYJNY NR 1			
Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji			
Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1	Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie	Liczba rodzin: - objęta pomocą społeczną, - korzystających z zasiłków rodzinnych, funduszu alimentacyjnego.
2	Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendium o charakterze motywacyjnym, socjalnym, sportowym	Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie Urząd Gminy w Kleszczowie Placówki oświatowe	Liczba osób, objętych wsparciem stypendialnym w tym: socjalnym, motywacyjnym, sportowym.
3	Realizacja programów osłonowych skierowanych dla rodzin: ✓ Duża Rodzina 3+ ✓ Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka tzw. „becikowe”	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie Urząd Gminy w Kleszczowie	Liczba rodzin objętych wsparciem w formie przyznania pomocy w związku z urodzeniem dziecka. Liczba rodzin wielodzietnych, którym udzielono wsparcia.
4	Zapewnienie pomocy w formie posiłków w przedszkolach i szkołach	Placówki oświatowe Urząd Gminy w Kleszczowie	Liczba dzieci objętych pomocą w formie zapewnienia posiłku w przedszkolu, szkole.
5	Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego w zakresie: uzależnień, przemocy w rodzinie, sytuacji kryzysowych, wsparcie psychologa, pomoc prawna	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie Urząd Gminy w Kleszczowie Poradnia Życia Rodzinnego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba osób korzystających z poradnictwa. Liczba udzielonych porad. Liczba podmiotów udzielających wsparcia.
6	Systematyczna praca socjalna pracowników socjalnych na rzecz rodzin z dziećmi	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie	Liczba rodzin objętych wsparciem przez pracowników socjalnych.

7	Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez kulturę, sport i rekreację	Placówki oświatowe Urząd Gminy w Kleszczowie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie Gminna Biblioteka Publiczna w Kleszczowie Gminny Ośrodek Kultury w Kleszczowie wraz z Filiami	Liczba dzieci uczestniczących w organizowanych zajęciach. Liczba dzieci uczestniczących w kołach zainteresowań.
----------	---	--	--

CEL OPERACYJNY NR 2

Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo- wychowawcze

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1	Zapewnienie usługi wsparcia i pomocy przez asystenta rodziny.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.
2	Zapewnienie wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie Policja Placówki oświatowe Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Kuratorzy Sądowi Poradnia Życia Rodzinnego Psycholog	Liczba ofiar przemocy objętych wsparciem.
3	Realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie Placówki oświatowe Policja Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Poradnia Życia Rodzinnego	Liczba założonych Niebieskich Kart. Liczba spraw skierowanych do GKRPA. Liczba spraw skierowanych do sądu o wgląd w sytuację rodziny.
4	Realizacja ogólnodostępnych zajęć pozalekcyjnych oraz pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży	Placówki oświatowe Gminny Ośrodek Kultury wraz z Filiami Gminna Biblioteka Publiczna	Liczba dzieci korzystających z pomocy i wsparcia.
5	Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami i motywowanie do leczenia/terapii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie	Liczba osób, które podjęły terapię.

	ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z dziećmi	Policja Placówki oświatowe Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie Poradnia Życia Rodzinnego Psycholog	Liczba spraw skierowanych do GKPA.
6	Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie Placówki oświatowe Urząd Gminy w Kleszczowie	Liczba zrealizowanych form wsparcia. Liczba dzieci objętych wsparciem.
7	Monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie Placówki oświatowe Służba zdrowia Policja Kuratorzy Sądowi Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Poradnia Życia Rodzinnego	Liczba osób, rodzin objętych wsparciem.

CEL OPERACYJNY NR 3

Podnoszenie skuteczności i jakości usług na rzecz wspierania rodziny

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1	Udzielanie informacji o placówkach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz rodziny oraz informowanie o możliwościach poprawy swojej sytuacji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Placówki oświatowe Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Policja Kuratorzy Sądowi Służba Zdrowia	Liczba udzielonych informacji dla rodzin.
2	Współpraca z podmiotami działającymi dla dobra rodziny w zakresie podejmowania właściwych działań interdyscyplinarnych na rzecz poprawy sytuacji rodziny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Placówki oświatowe Powiatowe Centrum Pomocy	Liczba instytucji, organizacji współpracujących na rzecz rodziny i dziecka.

		Rodzinie w Bełchatowie Poradnia Życia Rodzinnego Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Policja Kuratorzy Sądowi Służba Zdrowia	
3	Realizowanie przez placówki oświatowe programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci oraz realizowanie programów edukacyjno-wychowawczych przeciwdziałających dysfunkcjom	Placówki oświatowe Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie	Liczba zrealizowanych programów dla dzieci. Liczba dzieci objętych uczestnictwem w programie.
4	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinom	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie	Liczba zorganizowanych szkoleń. Liczba uczestników szkoleń, konferencji.
CEL OPERACYJNY NR 4			
Zapewnienie pobytu dzieci w pieczy zastępczej, opieką dziecka poza rodziną biologiczną			
1	Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej (domu dziecka)	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Wysokość poniesionych nakładów finansowych.
2	Monitorowanie i ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie	Liczba spotkań w zespole ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

HARMONOGRAM

Na podstawie określonych celów Programu Wspierania Rodziny w poprzednim rozdziale, w tabeli poniżej znajdują się wyznaczone ramy czasowe realizacji poszczególnych zadań, które mają na celu pomóc osiągnąć zamierzone cele.

zadanie	rok	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej		X	X	X
Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendium o charakterze motywacyjnym, socjalnym, sportowym		X	X	X
Realizacja programów osłonowych skierowanych dla rodzin: ✓ Duża Rodzina 3+ ✓ Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka tzw. „becikowe”		X	X	X
Zapewnienie pomocy w formie posiłków w przedszkolach i szkołach		X	X	X
Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego w zakresie: uzależnień, przemocy w rodzinie, sytuacji kryzysowych, wsparcie psychologa, pomoc prawna		X	X	X
Systematyczna praca socjalna pracowników socjalnych na rzecz rodzin z dziećmi		X	X	X
Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez kulturę, sport i rekreację		X	X	X
Zapewnienie usługi wsparcia i pomocy przez asystenta rodziny		X	X	X
Zapewnienie wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą		X	X	X
Realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie		X	X	X

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2022- 2024

Realizacja ogólnodostępnych zajęć pozalekcyjnych oraz pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży	X	X	X
Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami i motywowanie do leczenia/terapii ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z dziećmi	X	X	X
Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	X	X	X
Monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem	X	X	X
Udzielanie informacji o placówkach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz rodziny oraz informowanie o możliwościach poprawy swojej sytuacji	X	X	X
Współpraca z podmiotami działającymi dla dobra rodziny w zakresie podejmowania właściwych działań interdyscyplinarnych na rzecz poprawy sytuacji rodziny	X	X	X
Realizowanie przez placówki oświatowe programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci oraz realizowanie programów edukacyjno-wychowawczych przeciwdziałających dysfunkcjom	X	X	X
Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinom	X	X	X
Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej (domu dziecka)	X	X	X
Monitorowanie i ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	X	X	X

FINANSOWANIE

Działania określone w Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Kleszczów na lata 2022-2024 finansowane będą z następujących źródeł:

- środki własne Gminy Kleszczów,
- środki finansowe z budżetu państwa,
- środki finansowe z funduszy zewnętrznych, w tym pozarządowych, programów celowych, funduszy unijnych.

MONITORING ORAZ EWALUACJA

W ramach ewaluacji Programu prowadzony będzie monitoring. Głównymi obszarami monitorowania Programu będą wyznaczone zadania. Monitoring realizacji Programu umożliwi:

- 1) rozpoznanie ilościowe rodzin wymagających pomocy,
- 2) ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację,
- 3) stan zaawansowania prowadzonych działań,
- 4) zebranie informacji, które posłużą do planowania działań profilaktycznych na lata następne.

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie. Program ma charakter otwarty co oznacza, że może ewaluować w zależności od pojawiających się potrzeb. Rezultatem prowadzonego monitoringu będą sprawozdania roczne. Stosownie do art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w terminie do 31 marca każdego roku, Wójt Gminy Kleszczów będzie składał Radzie Gminy Kleszczów sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

PODSUMOWANIE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

Głównym założeniem Programu Wspierania Rodziny jest podejmowanie działań nastawionych na stworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu oraz działań profilaktycznych, których zasadniczym celem jest zapobieganie negatywnym stanom rzeczy, zarówno tym, które dopiero mają zaistnieć, jak i tym, które już istnieją. Działając w myśl zasady, że „lepiej zapobiegać niż leczyć”, należy promować działania profilaktyczne ukierunkowane na wspieranie rodzin niewydolnych w opiece nad dziećmi. Osiągnięcie tego wyzwania uzależnione jest od ścisłej współpracy między instytucjami oraz od wypracowania sprawnego systemu działań wpływających na znaczną poprawę sytuacji dziecka i rodziny.